

Raadsvoorstel

Opsteller

Hazeleger, Len

Vergadering van

27 september 2022

Kenmerk

Z/22/047496 / D/22/073076

Portefeuillehouder

Arjan Noorthoek

Portefeuille

Verkeer en Vervoer

Onderwerp

Geluidsmaatregelen Hollandbaan

Samenvatting

Het voorliggende raadsvoorstel is het resultaat van een langdurig participatieproces tussen de omgeving, de gemeenteraad en het college, met als basis de aangenomen motie Opdracht voorbereiden geluidswerende maatregelen Hollandbaan tijdens het interpellatiedebat op 27 januari 2022. Op basis van deze motie zijn mogelijke maatregelen die de geluidsoverlast beperken geïnventariseerd. Kansrijke maatregelen zijn vervolgens vertaald naar varianten. De varianten zijn technisch verder uitgewerkt en beoordeeld op geluidseffect en kosten. De resultaten daarvan zijn reeds met de gemeenteraad gedeeld tijdens de politieke avond op 16 juni jl. Tijdens deze bijeenkomst hebben fracties hun voorkeur voor de verschillende varianten kenbaar gemaakt en verzocht om twee specifieke scenario's nader uit te werken en voor te leggen aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

Het gaat om de scenario's voor de aanleg van geluid reducerend asfalt en de aanleg van een WHISwall.

Beide scenario's passen niet in de doelstelling van het college om sober en doelmatig te werken in de openbare ruimte. Echter vanwege het langdurige en gevoelige voortraject en de uitkomst van de politieke avond op 16 juni jl. stelt het college voor om in 2023 geluid reducerend asfalt aan te leggen op de Hollandbaan inclusief dubbele as-markering en een 1 meter hoog geluid absorberend op de tussenbermen nabij de kruispunten. Daarnaast stelt het college voor om kort voor de realisatie van de Rembrandtbrug, met de kennis van dat moment, de noodzaak van een WHISwall nogmaals te overwegen.

Het college zal in het vervolg terughoudend zijn met verzoeken die niet passen op de doelstelling sober en doelmatig met het oog op lage onderhoudskosten in de toekomst.

Gevraagd besluit**Scenario 1:**

1. Het college de opdracht te geven om, op de Hollandbaan tussen het kruispunt Waardsebaan – Hollandbaan en de rotonde Molenvlietbaan – Hollandbaan geluid reducerend asfalt in 2023 te realiseren.
2. Het college de opdracht te geven om kort voor de daadwerkelijke realisatie van de Rembrandtbrug te overwegen of de realisatie van een WHISwall noodzakelijk is en de raad hier een definitief besluit over te laten nemen.
3. Hiervoor een bruto investeringskrediet van €180.000 beschikbaar te stellen en de financiële effecten door middel van een begrotingswijziging in de meerjarenbegroting te verwerken

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

Al een lange tijd ervaren bewoners langs de Hollandbaan en rondom de kruispunten Hollandbaan – Molenvlietbaan en kruispunt Hollandbaan – Waardsebaan geluidsoverlast. De overlast is toegenomen na de reconstructie van het kruispunt Hollandbaan – Waardsebaan in 2020. Oorzaken zijn volgens bewoners dat de rijbaan ter plekke van het kruispunt Hollandbaan – Waardsebaan is verdubbeld, de Hollandbaan ter plekke van de nieuwe asfalt laag hoger is komen te liggen en dat de bestaande bermen op enkele plaatsen met circa 30 cm zijn afgegraven. Met de komst van de Rembrandtbrug zal de geluidsoverlast met circa 1 decibel verder toenemen. Alhoewel deze toename van geluid onder de grenswaarde van de Wet geluidhinder blijft, zullen de bewoners aan de Hollandbaan meer geluidsoverlast ervaren vanwege de oriëntatie van de achtertuin. Ten opzichte van veel andere drukke hoofdontsluitingswegen liggen hier de achtertuinen naar de weg toe.

Tijdens het interpellatiedebat op 27 januari jl. is de motie – Opdracht voorbereiden voorstel geluidswerende maatregelen Hollandbaan aangenomen. In de motie wordt het college gevraagd om in overleg met bewoners maatregelen te inventariseren die het geluid en de overlast beperken. Deze opdracht is reeds afgerond en aan u gepresenteerd tijdens de politieke avond op 16 juni jl. Tijdens deze politieke avond hebben de meeste fracties kenbaar gemaakt op welke wijze zij naar aanleiding van deze rapportage invulling willen geven aan de door bewoners ervaren geluidsoverlast. Op basis deze uitkomsten van het onderzoek, het gevoerde participatieproces en de uitkomst van de politieke avond is dit voorstel opgesteld en leggen wij dit aan u voor ter besluitvorming.

Varianten

Op basis van de ingediende ideeën zijn in totaal vijf verschillende varianten samengesteld. We hebben de varianten genummerd van 0 naar 4. Variant 0 bestaat vooral uit bronmaatregelen. Maatregelen dus die het geluid bij de bron wegnemen (stil-asfalt). De andere 4 varianten zijn overdrachtsmaatregelen.

In onderstaand overzicht zijn van de varianten de gemiddelde geluidseffecten, de investeringskosten, kapitaallasten en beheer- en onderhoudskosten weergegeven op basis van prijspeil 1 januari 2022. De kostenraming is gemaakt ten behoeve van een varianten afweging en kent daarmee een grote onzekerheid. Om geen verschillen te krijgen tussen de reeds gepubliceerde rapportage en dit raadsvoorstel zijn dezelfde getallen gebruikt, ook al geven die een schijnnaauwkeurigheid.

Varianten *	Geluidseffect	Investeringskosten	Levensduur (in jaren)	Kapitaallasten	Onderhoudskosten
Variant 0: stilasfalt + scherm middenberm	2	€ 180.000	10	€ 20.700	€ 570
Variant 1: Whiswall	8-10	€ 1.830.000	50	€ 64.050	€ 1.750
Variant 2: Schanskorf met groenaanzicht	2-7	€ 960.000	50	€ 33.600	€ 2.800
Variant 3 Grondwal met schanskorf	2-7	€ 870.000	50	€ 30.450	€ 2.400
Variant 4: Geluidsscherm	2-7	€ 1.120.000	25-50	€ 45.600	€ 650

Anders dan in de rapportage (D/22/073680) weergegeven is in bovenstaand overzicht variant 0 geen onderdeel van de varianten 1 t/m 4. Hierdoor is het daadwerkelijk effect van de maatregel zelf en de daarbij behorende kapitaallasten beter zichtbaar.

WHISwall

Naar aanleiding van de opmerkingen en vragen over werking van de WHISwall tijdens de politieke avond op 16 juni jl. is contact gelegd met de gemeente Nijmegen en de Provincie Utrecht welke de WHISwall al meerdere keren hebben toegepast. Uit de geluidsmetingen van de Provincie Utrecht blijkt dat de verwachte geluidsreductie van de WHISwall in de praktijk ook worden behaald. Daarnaast is de WHISwall kort na de politieke avond opgenomen in het Reken- en meetvoorschrift van de Wet geluidhinder. Daarmee is de WHISwall in de toekomst een serieuze maatregel die kan worden overwogen bij projecten in heel Woerden.

Recente ontwikkelingen

Na het herstel van het groen langs de Hollandbaan en Waardsebaan en het oplossen van de wateroverlast, zijn eind augustus en begin september, op verzoek en aandringen van de gemeente, met succes, door het Openbaar Ministerie twee nieuwe flitspalen geplaatst op het kruispunt Hollandbaan – Waardsebaan. Doel van deze maatregel is de veiligheid vergroten op deze kruising omdat blijkt dat er regelmatig te hard wordt gereden en roodlicht wordt genegeerd. Neven effect kan zijn dat er minder hard gereden wordt op de Hollandbaan, waardoor ook geluidsoverlast verminderd voor omwonenden.

Scenario's

De uitkomsten van de politieke avond hebben er toe geleid dat we in dit raadsvoorstel twee mogelijke scenario's nader hebben uitgewerkt, waarvan het college uw raad voor stelt om in te stemmen met scenario 1. Dit scenario gaat uit van het realiseren van geluid reducerend asfalt in 2023. In het gevraagde besluit zijn de besluitvormingspunten van scenario 1 reeds beschreven. Om u mee te kunnen nemen in de mogelijke scenario's zijn hieronder de besluitvormingspunten van scenario 2 weergegeven. In dit voorliggende raadsvoorstel worden telkens de gevolgen van beide scenario's weergegeven en zijn terug te herleiden naar de besluitvormingspunten van het betreffende scenario.

Besluitvormingspunten alternatief scenario 2:

1. Het college de opdracht te geven om in 2023, op de Hollandbaan tussen het kruispunt Waardsebaan – Hollandbaan en de rotonde Molenvlietbaan – Hollandbaan, een WHISwall te realiseren.
2. Het college de opdracht te geven om in 2023 samen met de woningeigenaren van de woningen dicht bij de kruispunten, waar in het huidige onderzoek geen effectieve geluidsmaatregelen mogelijk zijn gebleken, alsnog te bekijken of er met maatwerkoplossingen mogelijk zijn die het geluidsniveau in achtertuinen verlagen en deze uit te voeren, mits de maatschappelijke kosten en baten in verhouding redelijkerwijs in verhouding zijn.
3. Hiervoor een bruto investeringskrediet van €1.900.000 beschikbaar te stellen en de financiële effecten te verwerken in de begroting van 2023.

Participatieproces

Naar aanleiding van de motie - Opdracht voorbereiden voorstel geluidswerende maatregelen Hollandbaan is begin februari naar een groot gebied rondom de Hollandbaan uitnodigingsbrieven verstuurd om tijdens de inloopbijeenkomst op 22 februari 2022 mee te denken over mogelijke overlast- en geluid reducerende maatregelen. Ook via het online platform www.brugwoerdenwest.nl konden bewoners ideeën indienen. Naar aanleiding van deze uitnodiging zijn circa 40 bewoners aanwezig geweest bij de inloopbijeenkomst en zijn, ook middels het online platform, vele ideeën meegegeven. Deze ideeën zijn beoordeeld op haalbaarheid.

Maatregelen die alleen een effect hebben bij de ontvanger (ofwel gevelmaatregelen) zijn niet meegenomen omdat deze alleen een effect hebben bij de desbetreffende ontvanger en geen effect hebben op alle omliggende woningen. Bron maatregelen (zoals stilasfalt) en overdrachtsmaatregelen (zoals een geluidsscherm) hebben een algemeen effect op alle omliggende woningen. In de bijgevoegde rapportage (D/22/073680) zijn alle ingediende ideeën opgenomen en is aangegeven of het idee is meegenomen in de rapportage in welke variant het idee is opgenomen.

Op woensdagavond 13 april 2022 is in de raadszaal van de gemeente Woerden een afrondende informatiebijeenkomst georganiseerd om de concept uitkomsten van het onderzoek te presenteren aan de bewoners. Tijdens de avond zijn veel vragen gesteld over de inhoud van de rapportage. Na deze bijeenkomst is de rapportage definitief gemaakt. De avond heeft niet geleid tot noemenswaardige aanpassingen van de conceptrapportage.

Op 16 juni jl. heeft een locatie bezoek plaatsgevonden voor de gemeenteraad. Tijdens het locatiebezoek waren ook veel bewoners aanwezig om over de overlast in gesprek te gaan met raadsleden.

Op basis van de gesprekken zowel tijdens als na de informatiebijeenkomst op 13 april 2022 kan gezegd worden dat bewoners aandringen op het nemen van geluidsmaatregelen waarbij wij een voorkeur hebben geproefd voor een

WHISwall.

Figuur 1: WHISwall toegepast in Nijmegen aan de Neerboscheweg.

Wat willen we bereiken

Scenario 1:

- Op korte termijn het geluid te reduceren met circa 2 decibel door het aanleggen van geluid reducerend asfalt en daarmee de overlast afneemt op de Hollandbaan tussen de Waardsebaan – Hollandbaan en de rotonde Molenvlietbaan – Hollandbaan
- Kort voor de realisatie van de Rembrandtbrug, met de kennis die dan relevant is, alsnog te overwegen of een WHISwall noodzakelijk is en zodoende een beter besluit kunnen nemen voor de toekomst.

Scenario 2:

- Het realiseren van een WHISwall op de Hollandbaan tussen de kruispunten Waardsebaan – Hollandbaan en de rotonde Molenvlietbaan – Hollandbaan met als resultaat dat de geluidsbelasting met 8 tot 10 decibel afneemt en daardoor de leefbaarheid in het gebied herstelt.
- Daarnaast anticipeert deze maatregel op toekomstige ontwikkelingen die geluidsbelasting kunnen doen toenemen zoals de realisatie van de Rembrandtbrug en autonome groei van het gemotoriseerd verkeer.

Wat gaan we daarvoor doen

Scenario 1:

In 2023 het huidige asfalt vervangen voor geluid reducerend asfalt, type SMA8G+ inclusief het aanbrengen van een dubbele as-markering en het plaatsen van een 1 meter hoog geluid absorberend scherm op te middenbermen bij de kruispunten (conform het maatregelenpakket variant 0 uit de rapportage).

Scenario 2:

In 2023 zullen we voorbereiding voor de uitvoering van de WHISwall en gelijktijdig met eigenaren rondom de kruispunten in gesprek om te bekijken of maatwerkoplossingen kunnen leiden tot het reduceren van geluidsoverlast in de achtertuinen. Alleen woningen waarbij de WHISwall geen reducerend effect heeft komen hiervoor in aanmerking. Na de benodigde voorbereiding zal zo spoedig mogelijk gestart worden met de realisatie van deze maatregelen. Doel is om in 2023 de werkzaamheden in zijn geheel af te ronden.

We zullen er voor zorgen dat bewoners goed op de hoogte blijven van de voortgang van het project en de uitvoering en zullen zorgen dat de gemeenteraad zal worden geïnformeerd over de voortgang op het moment dat de een aannemer is gecontracteerd om het werk uit te voeren.

Argumenten

Argumenten scenario 1:

1. Het college de opdracht te geven om, op de Hollandbaan tussen het kruispunt Waardsebaan – Hollandbaan en de rotonde Molenvlietbaan – Hollandbaan geluid reducerend asfalt in 2023 te realiseren, omdat:
 - a. Daarmee op korte termijn de geluidsoverlast afneemt.
 - b. Geluid reducerend asfalt een bronmaatregel is en daarmee de geluidsbelasting voor iedereen met 2 decibel afneemt.
 - c. Dit een gevolg is van een langdurig participatieproces waarbij de gemeenteraad het uitgesproken om daadwerkelijk maatregelen te willen uitvoeren.

 2. Het college de opdracht te geven om kort voor de daadwerkelijke realisatie van de Rembrandtbrug te overwegen of de realisatie van een WHISwall noodzakelijk is en de raad hier een definitief besluit over te laten nemen, omdat:
 - d. Er reeds maatregelen zijn genomen zoals het plaatsen van extra groen, twee flitspalen en geluid reducerend asfalt.
 - e. Er op dat moment meer zicht is op de effecten van de genomen maatregelen en de financiële situatie van de gemeente Woerden.
-
3. Hiervoor een bruto investeringskrediet van € 180.000 beschikbaar te stellen en de financiële effecten door middel van een begrotingswijziging in de meerjarenbegroting te verwerken, omdat:
 - f. De realisatiekosten voor geluid reducerend asfalt (type SMA8G+) op €180.000 zijn geraamd en dit deel in 2023 wordt uitgegeven.
 - g. De begroting voor 2023-2024 reeds is opgesteld en deze gewijzigd dient te worden als gevolg van dit besluit.

Argumenten scenario 2:

1. Het college de opdracht te geven om in 2023, op de Hollandbaan tussen het kruispunt Waardsebaan – Hollandbaan en de rotonde Molenvlietbaan – Hollandbaan, een WHISwall te realiseren.
 - a. Een WHISwall echt significant bijdraagt aan de overlast die bewoners ervaren en daarmee de leefbaarheid nu en in toekomst prettig is
 - b. Een WHISwall een gelijkwaardige reductie heeft met een geluidsscherm van 2 meter, maar geen nadelige effecten kent voor sociale veiligheid
 - c. De WHISwall relatief eenvoudig te plaatsen is omdat de WHISwall geen moeilijke funderingsconstructie nodig heeft en daarmee de uitvoering overlast beperkt blijft
 - d. De WHISwall een zeer lange levensduur kent van minimaal 50 jaar.
 - e. De WHISwall sinds eind juni officieel door het RIVM is opgenomen in het reken- en meetvoorschrift van de Wet geluidhinder
 - f. Andere varianten, zoals de schanskorf meer onderhoud kennen en een aanzienlijk lager geluid reducerend vermogen hebben.
 - g. Andere varianten tijdens de politieke avond geen voorkeur hebben gekregen.
-
2. Het college de opdracht te geven om in 2023 samen met de woningeigenaren van de woningen dicht bij de kruispunten, waar in het huidige onderzoek geen effectieve geluidsmaatregelen mogelijk zijn gebleken, alsnog te bekijken of er met maatwerkoplossingen mogelijk zijn die het geluidsniveau in achtertuinen verlagen en deze uit te voeren, mits de maatschappelijke kosten en baten in verhouding redelijkerwijs in verhouding zijn, omdat:
 - h. Er in de huidige onderzoek geen maatregelen mogelijk zijn gebleken die voor de woningen een geluid reducerend effect hebben op de gevel van de woning

- i. Er wellicht wel maatwerkoplossingen mogelijk zijn op de erfgrens die de geluidsbelasting in de achtertuin kunnen doen afnemen en het daardoor weer een prettige plek is om te vertoeven.
- j. Hierdoor voor alle bewoners aan dit deel van de Hollandbaan geluid reducerende maatregelen worden genomen.

3. Hiervoor een bruto investeringskrediet van €1.900.000 beschikbaar te stellen en de financiële effecten te verwerken in de begroting van 2023, omdat:

- k. De voorbereidings- en realisatiekosten van de variant WHISwall, inclusief maatwerkoplossingen rondom de kruispunten zijn geraamd op €1.900.000
- l. We de WHISwall zo spoedig mogelijk willen uitvoeren om een eind te maken aan de geluidsoverlast
- m. De kapitaallasten relatief laag zijn, omdat de WHISwall een lange levensduur kent.
- n. De begroting voor 2023-2024 reeds is opgesteld en deze gewijzigd dient te worden als gevolg van dit besluit

Kanttelingen, risico's en alternatieven

Scenario 1:

Risico's

Geluidsmaatregelen te realiseren met het risico dat:

- Dit precedenten schept elders Woerden omdat er wettelijk gezien geen noodzaak is
- Het prijspeil van de raming gebaseerd is op 1 januari 2022 en door de grillige grondstoffen markt een reële kans bestaat dat er alsnog onvoldoende budget beschikbaar is en er meer projectbudget benodigd is.

Kanttelingen

Geluid reducerend asfalt te realiseren met als kanttelling:

- De gemeente bewust kiest om op deze locatie bovenwettelijk geluidsmaatregelen te treffen. Dit omdat dit de enige locatie is waar alle achtertuinen grenzen aan een drukke hoofdontsluitingsweg.
- Geluidreducerend asfalt een relatief korte levensduur kent en om de 10 jaar dient te worden vervangen.
- De effectiviteit van geluidreducerend asfalt afneemt naar mate het dichterbij einde levensduur komt.

Alternatieven

- Er andere alternatieven mogelijk zijn zoals beschreven in de eindrapportage Verkenning geluidsmaatregelen welke ook een geluid reducerend effect hebben.

Scenario 2:

Risico's

Geluidsmaatregelen te realiseren met het risico dat:

- Dit precedenten schept elders Woerden omdat er wettelijk gezien geen noodzaak is
- Er door de grillige grondstoffen markt alsnog onvoldoende budget beschikbaar is, en de onzekerheid van prijzen, naar mate de investering verder in de tijd ligt, groter is.
- Het regulier onderhoud aan de WHISwall niet standaard onderdeel uit maakt van het onderhoudswerk van de gemeente en onderhoud onvoldoende wordt uitgevoerd waardoor de werking van de WHISwall kan afnemen
- Er niet overal voldoende ruimte is om de WHISwall te plaatsen en er daardoor plaatselijk een ander type overgangsmaatregel nodig is welke een minder sterk geluid reducerend effect heeft.
- Dat de WHISwall als bouwwerk niet past in het geldende bestemmingsplan en er voor realisatie alsnog een ruimtelijke procedure moet worden doorlopen met het gevolg dat de realisatie vertraagd en kosten kunnen toenemen.

- Er mogelijk enkele bomen moeten worden gekapt om ruimte te maken voor de plaatsing van de WHISwall.

Met eigenaren van woningen rondom de kruispunten in gesprek te gaan om maatwerkoplossingen nader te onderzoeken met het risico dat:

- Maatwerkoplossingen technisch niet haalbaar zijn
- Kosten en baten verhouding niet redelijk is en er daardoor geen maatregelen worden getroffen
- Dit kan leiden teleurstelling bij de betreffende woningeigenaren.

Kantttekeningen

Een WHISwall te realiseren met als kantttekening:

- De gemeente bewust kiest om op deze locatie bovenwettelijk geluidsmaatregelen te treffen. Dit omdat dit de enige locatie is waar alle achtertuinen grenzen aan een drukke hoofdontsluitingsweg.

Alternatieven

- Er andere alternatieven mogelijk zijn zoals beschreven in de eindrapportage Verkenning geluidsmaatregelen welke ook een geluid reducerend effect hebben.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Scenario 1:

De bruto kosten voor het realiseren van geluid reducerend asfalt zijn op €180.000 geraamd, realisatie in 2023. De kostenraming is gebaseerd op prijspeil 1 januari 2022 en kent een onzekerheid van circa 25%.

Om dit te kunnen realiseren is in de jaren 2023 een nieuw investeringskrediet benodigd van bruto €180.000 euro. Deze investering van €180.000 zal uitgaande van een afschrijvingstermijn van 10 jaar en 1,5% rente, met ingang van 2024, leiden tot een extra kapitaallast van €20.700. Tevens zullen miv 2024 de onderhoudskosten met €580 per jaar stijgen. Per saldo zal de structurele jaarlast m.i.v. 2024 met 21.270 euro toenemen voor de realisatie van geluidsarm asfalt.

Voorgesteld wordt de benodigde investering van €180.000 met ingang van 2023 op te nemen in de begroting (investeringschema 2023-2024) en de extra structurele jaarlasten van €20.700 te verwerken in de meerjarenbegroting.

Scenario 2:

Om de WHISwall te kunnen realiseren is in 2023 een nieuw investeringskrediet benodigd van bruto €1.900.000 euro (1.830.000 + 70.000). Deze investering van €1.900.000 zal uitgaande van een afschrijvingstermijn van 50 jaar en 1,5% rente, met ingang van 2027, leiden tot een extra kapitaallast van €64.050. Tevens zullen m.i.v. 2027 de onderhoudskosten met €1.750 per jaar stijgen. Per saldo zal de structurele jaarlast m.i.v. 2024 met 65.800 euro toenemen voor de realisatie van de variant WHISwall, excl. aanbrengen van geluidreducerend asfalt. Voorgesteld wordt de benodigde investering van €1.900.000 met ingang van 2023 op te nemen in de begroting (investeringschema 2023-2024) en de extra structurele jaarlasten van €65.800 te verwerken in de meerjarenbegroting.

Communicatie

Het raadsbesluit zal middels de volgende kanalen bekend worden gemaakt:

- Persbericht aan de media;
- Woerdense Courant (infopagina);
- Projectwebsite Brug-Woerden-West;
- Social media-kanalen (Twitter, Instagram en facebook);

Vervolgproces

Na het besluit zal zo spoedig mogelijk de voorbereiding worden gestart om scenario 1 voor te bereiden en te realiseren. Bewoners worden van de algehele voortgang regelmatig op de hoogte gehouden.

Bevoegdheid raad

Het betreft hier zowel de kaderstellende bevoegdheid van de raad alsook het budgetrecht van de raad (artikel 189 Gemeentewet e.v.) en de algemene bevoegdheid tot regeling en bestuur inzake de huishouding van de gemeente (art. 108 juncto art. 147 Gemeentewet).

Bijlagen

1. Rapportage verkenning geluid reducerende maatregelen Hollandbaan (D/22/073680)
2. Raadsbesluit Maatregelen Hollandbaan (D/22/073895)